

egoscoop

Dit artikel is afkomstig uit het
tijdschrift Egoscoop, themanummer Taal
Jaargang 15, nummer 4

Deze Egoscoop is na te bestellen via
www.onderwijsmaakjesamen.nl/webwinkel

Voor meer informatie en lid worden bezoek www.egoscoop.nl

Onderwijs maak je *samen*

ELKAAR VERSTAAN: VANZELFSPREKEND, OF TOCH NIET?

Door: Wilma van Esch

Wil je een 'vreemde' taal echt goed leren spreken en verstaan, dan dien je ook de spreekwoorden en gezegdes te leren kennen. Korte, krachtige spreuken die een waarheid of wijsheid bevatten. Spreekwoorden komen vanuit de dynamische volkstaal en kunnen gemakkelijk verschijnen en verdwijnen. Het al te letterlijk nemen van spreekwoorden kan leiden tot komische situaties. Als je gevoel voor humor het toelaat tenminste...

'Als jij me wilt helpen, probeer me dan niet te veranderen, zodat ik in jouw leven pas. Schenk me de waardigheid om mij te ontmoeten zoals ik ben. Erken dat we beiden even vreemd zijn voor elkaar, dat mijn bestaanswijze niet zomaar een beschadigde versie is van die van jou. Vertel mij hoe ik om moet gaan met jou. Werk met mij om meer bruggen te slaan tussen ons'. J. Sinclair, man met autisme 1992

Kinderen die Nederlands als tweede taal mogen leren, maar ook kinderen die vanuit hun waarneming spreekwoorden letterlijk nemen, zoals kinderen met Asperger, zitten nagenoeg in iedere klas. Pas wanneer je veel met deze kinderen mag werken, en goed let op hun

reacties, dan merk je hoe bijzonder onze taal is. 'Pas goed op, want ik heb ogen in mijn rug!' waarschuwde een leerkracht haar groep, en werd boos om het gegrinnik. Ook toen zij verzuchtte 'mijn broek zakt ervan af' klonk heel zacht en droog van achter uit de klas 'Nee hoor, die zit nog gewoon omhoog!' Brutaal? Nee, gewoon niet begrijpen wat een leerkracht nu toch weer zegt.

En jij? Ben jij je bewust van hoe jij praat met de kinderen uit je klas? Verrijk jij jouw taal met spreekwoordelijke taal of praat je bewust eenvoudig en duidelijk? Taal is een heerlijke manier om elkaars werkelijkheid en rijkdom te verkennen. Misverstanden zijn prachtige startpunten voor verkenning van elkaars werelden.

Nog een voorbeeld tot slot: 'Hallo, hier is het te doen!' mopperde een kleuterjuf bezig op haar kinderen in de kring, waarop Tom opstond en met een grote glimlach voor haar kwam staan... Probeer dan maar eens boos te blijven...

Wilma van Esch